



unicef 
za svako dete

Program saradnje UNICEF-a sa Srbijom od 2026. do 2030. godine

UNICEF u Srbiji



UNICEF u Srbiji

Od početka rada UNICEF-a u Srbiji, 1946. godine, država je ostvarila znatan napredak u korist dece.

Zajedno s partnerima, UNICEF je pomagao u jačanju sistema na koje se deca i porodice svakodnevno oslanjaju i doprineo poboljšanju pristupa zdravstvenoj zaštiti, uslugama vezanim za rano detinjstvo, obrazovanje i socijalnu zaštitu.

Brojne reforme sprovedene uz podršku UNICEF-a sada predstavljaju sastavni deo nacionalnih sistema.

Ipak, njima nisu podjednako obuhvaćena sva deca. Nejednakost dece i dalje utiče na pristup uslugama i na mogućnosti koje im se pružaju.

Srbija je povećala pristup mnogim neophodnim uslugama, ali i dalje su prisutne znatne razlike kada je reč o deci koja žive u siromaštvu, deci romske nacionalnosti, deci sa smetnjama u razvoju i deci u seoskim područjima.

Osim toga, deca su sve više pogođena nasiljem, problemima s mentalnim zdravljem i rizicima u životnoj sredini, među kojima su zagađenje i potresi povezani s klimatskim promenama.

Prevazilaženje tog jaza izuzetno je važno ne samo za prava dece već i za budućnost Srbije. Ako deca imaju pravičan pristup kvalitetnim uslugama od ranog detinjstva do adolescencije, biće sposobnija da razviju svoj pun potencijal i da doprinose društvu.

UNICEF je usredsređen na jačanje nacionalnih i lokalnih sistema kako bi usluge za decu bile održive, s dovoljno finansijskih sredstava i dovoljnog kapaciteta da dopru do onih kojima su najpotrebnije.

Kroz savetovanje o izradi javne politike, stručno znanje, podatke i partnerstva, UNICEF pomaže da oprobana rešenja za decu postanu sastavni deo nacionalnih zakona, javnih politika i budžeta.



Najvažnije oblasti rada



Najbolji početak života

Više dece dobija kvalitetne usluge zdravstvene zaštite, ishrane, razvoja u ranom detinjstvu i podrške roditeljstvu.



Kvalitetno obrazovanje i veštine

Deca i adolescenti, posebno oni najugroženiji, koriste prilike da razvijaju veštine za budućnost kroz inkluzivno savremeno obrazovanje.



Bezbedno i podržavajuće okruženje

Deca odrastaju zaštićena od nasilja, uz snažnu podršku očuvanju mentalnog zdravlja, sa sistemima zaštite dece i u bezbednijem digitalnom, društvenom i fizičkom okruženju.



Šta radi UNICEF

UNICEF sarađuje s državnim institucijama, lokalnim vlastima, civilnim društvom, akademskom zajednicom, medijima i privatnim sektorom kako bi se ojačali sistemi koji pružaju podršku deci i porodicama.

Suština je da usluge za decu budu inkluzivne, delotvorne i održive.

UNICEF doprinosi tako što:

- pruža savete o izradi javne politike i obezbeđuje podatke koji slede pravac nacionalnih reformi;
- jača institucionalne kapacitete za pružanje usluga;
- podržava generisanje i korišćenje podataka u funkciji donošenja odluka u korist dece;
- zagovara donošenje zakona i javnih budžeta usmerenih na decu;
- podržava lokalne vlasti da dopru do najugroženijih porodica;
- gradi partnerstva i angažuje resurse u korist dece.



Zdravlje i razvoj u ranom djetinjstvu

UNICEF sarađuje s Ministarstvom zdravlja i drugim partnerima na jačanju usluga zdravstvene zaštite majki, novorođenčadi i dece i na širenju pristupa kvalitetnim programima razvoja u ranom djetinjstvu.

To obuhvata unapređivanje vakcinacije i ishrane, poboljšavanje zdravstvene zaštite majki i novorođenčadi, pružanje podrške roditeljima kroz programe patronažnih poseta i proširivanje usluga intervencija u ranom djetinjstvu za decu sa smetnjama u razvoju.

Osim toga, UNICEF podržava i nastojanja da zdravstvo, obrazovanje i socijalna zaštita zajednički rade kako bi porodicama pružili potrebnu podršku u prvim godinama života deteta.



© UNICEF Srbija/2023/Pančić

Do 2030. godine:

80%

dece uzrasta do šest godina
uslugama stimulacije u ranom
djetinjstvu, podsticajne nege i
podrške roditeljstvu;

95%

dostići **obuhvat vakcinacijom protiv malih boginja**, što će obezbediti
kolektivni imunitet i poboljšanu zaštitu
dece od bolesti koje se mogu sprečiti.



Obrazovanje

UNICEF pruža podršku Ministarstvu prosvete i nacionalnim naporima da se poveća pristup predškolskom obrazovanju, ojača inkluzivno obrazovanje i unaprede ishodi učenja za svu decu.

To obuhvata rad s nastavnicima, modernizaciju pedagoških pristupa i pomoć školama da što bolje podrže decu u riziku od isključenosti.

Osim toga, UNICEF učestvuje i u transformaciji specijalnih škola u resursne centre koji redovnim školama pomažu u realizaciji inkluzivnog obrazovanja.

Radi se i na unapređivanju digitalnih veština, inovativnih pristupa učenju i obrazovanja o životnoj sredini.

Do 2030. godine:

83%

dostići stopu upisa u predškolske ustanove od 83 % među decom uzrasta od 3 do 5,5 godina, uz povećan pristup za decu iz ugroženih porodica;

75%

ostvari minimalna postignuća u čitalačkoj, matematičkoj i naučnoj pismenosti.

Zaštita dece

UNICEF sarađuje s partnerima na nacionalnom nivou na jačanju sistema zaštite dece kako bi se rizici sprečili, rano prepoznali i delotvorno prevazišli.

To obuhvata jačanje usluga podrške porodici, unapređivanje hraniteljstva i pospešivanje porodičnog staranja za decu bez roditeljskog staranja.

UNICEF podržava i napore da pravosudni sistem odgovara na potrebe dece i štiti decu koja dođu u kontakt sa zakonom.

Osim toga, pruža se i podrška u obezbeđivanju zaštite i odgovarajućeg zbrinjavanja dece izbeglica i migranata.



Do 2030. godine:

15%

dece u sukobu sa zakonom obuhvatiti vaspitnim nalogima i vanzavodskim merama, koje na prvo mesto stavljaju rehabilitaciju i reintegraciju;

≤400

smanjiti broj dece koja žive u ustanovama za domski smeštaj, što će odražavati unapređeno porodično staranje;

9,500

dece izložene nasilju dobije usluge podrške kroz ojačane sisteme zaštite.

Adolescenti i mladi

UNICEF s partnerima na nacionalnom i lokalnom nivou radi na tome da se adolescentima i mladima ponudi više mogućnosti za razvoj veština, učešće u odlučivanju i uspешan prelazak iz sistema obrazovanja u svet rada.

Podržavamo programe koji pospešuju mentalno zdravlje i blagostanje adolescenata i mladih i pomažemo da mladi dobiju pristup podršci koja im je potrebna.

To obuhvata i unapređivanje participacije mladih, usluga za mlade i mogućnosti za neformalno učenje.



**Do 2030.
godine:**

9,1%

smanjiti broj mladih uzrasta 15–29 godina koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti pohađaju obuku s 15,2 %, što će odražavati poboljšane mogućnosti za prelazak iz sistema obrazovanja na razvoj veština i dostojanstven rad.

Životna sredina i klimatske promene

UNICEF pruža podršku Vladi Srbije u unapređivanju ekološke i klimatske politike, jačanju otpornosti na efekte klimatskih promena i promovisanju održivih praksi koje štite decu i ugroženo stanovništvo od posledica zagađenja i klimatskih promena.

To obuhvata i podršku jačanju sistema za praćenje rizika u životnoj sredini, veću dostupnost podataka o uticaju životne sredine na zdravlje i blagostanje dece i pospešivanje obrazovanja o klimatskim promenama i životnoj sredini.



© UNICEF Srbija / 2024 / Dojčinović

Do 2030. godine:

- sistematski integrisati **potrebe i perspektivu dece** u javne politike u oblasti životne sredine i klimatskih promena;
- uspostaviti **bolje nacionalne i lokalne sisteme** za prevazilaženje rizika od zagađenja i klimatskih promena, kako bi **životna sredina što pozitivnije uticala na zdravlje dece**;
- **povećati dostupnost podataka o povezanosti klime i životne sredine** s blagostanjem dece;
- **povećati zastupljenost obrazovanja o klimatskim promenama i životnoj sredini** u obrazovnim sistemima, što će obezbediti bolju klimatsku i ekološku pismenost dece.

Socijalna politika i javne investicije za decu

UNICEF podržava Vladu Srbije u unapređivanju javnih politika orijentisanih ka deci, boljem usmeravanju javnih rashoda za decu i jačanju sistema podataka za praćenje blagostanja dece.

To obuhvata i promovisanje budžetiranja u skladu s potrebama dece i podršku u korišćenju podataka u odlučivanju o javnim politikama i investicijama za decu. Sve ovo doprinosi da javne politike i sredstva dopru do dece i porodica kojima su najpotrebniji.

Do 2030. godine:

■ ojačati sisteme za **budžetiranje u skladu s potrebama dece** na nacionalnom i lokalnom nivou;

■ učiniti **podatke i indikatore o blagostanju dece** dostupnijim.





Partnerstva i nacionalni ambasadori

Partnerstva, podrška javnosti i javno zagovaranje imaju značajnu ulogu u unapređenju prava dece u Srbiji.

UNICEF sarađuje s kompanijama, fondacijama, medijskim organizacijama i poslovnim mrežama kako bi privukao resurse, inovacije, stručno znanje i učešće javnosti i stavio ih u službu dece i porodica.

Hiljade pojedinaca donatora daju svoj doprinos kako redovnim donacijama tako i u sklopu javnih kampanja za prikupljanje sredstava, čime podržavaju nastavak programa za bolji život dece.

UNICEF sarađuje i s partnerima iz privrede i medija kako bi promovisao odgovorne prakse i podizao svest javnosti o problemima koji pogađaju decu i mlade.

Nacionalni ambasadori UNICEF-a i pružaoci podrške pomažu u podizanju svesti o pravima dece, pospešuju javno zagovaranje i još dalje i glasnije prenose naše poruke, podržavaju učešće javnosti i podstiču ljude da se pokrenu i da deluju u dečjem interesu.

unicef 
za svako dete

UNICEF, za svako dete